

ПРЕС КЛИПИНГ

12.септембар 2011.

НАСЛОВИ

Стручним скуповима за решење кризе;(стр.2)

Криза ломи пензије; (стр.5)

Сами терамо стране улагаче; (стр.6)

Гас ће грејати богате а струја сиротињу; (стр.8)

Чиме пресећи ланац неликвидности?; (стр.9)

ЉУБИСАВ ОРБОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

Стручним скуповима за решење кризе

“Укључивање у политички живот нам није приоритет. Можда ћемо одабрати неки другачији модел притиска на владу, али првенствено морамо да нагласимо да нисмо задовољни оним што се дешава у друштву”

Савез самосталних синдиката Србије поручио је ових дана Влади Србије да хитно преиспита сва повећања цена у овој години, и упозорио на тежак материјални и социјални положај запослених и свих грађана наше земље. Синдикат у саопштењу достављеном медијима упозорава да је инфлација у јулу ове године износила 12,1 одсто, док су цене основних прехранбених производа порасле за више од 30 одсто. Такође синдикат је забринут и због најављеног повећања цена енергената, као и других производа који су под „директном ингеренцијом државе“, што утиче на даљи пад стандарда све већег броја незапослених и оних који не примају или примају минималну зараду.

Како је председник Већа СССС Љубисав Орбовић пре неколико месеци најавио политичко ангажовање синдиката, најновије саопштење те организације било је повод да „Актер“ пита да ли је то оглашавање почетак политичког ангажовања или просто синдикална активност.

Да ли је синдикату једина могућност да за заштиту радника и грађана пише само саопштења, као што сте ви ових дана учинили?

Није једина могућност, али је то један од облика и начина решавања проблема на тај начин. Тражимо од владе да реагује на све те ствари, и то што ми говоримо једна је од могућности шта ћемо радити у наредном периоду. Говоримо о томе када је у питању синдикат и решавање тих проблема. Нормално, ми то не радимо само у том облику, где имамо проблема организујемо штрајкове, јер свуда где је синдикат штрајковао био је у организацији самосталног синдиката. Да ли је то сада у облику протеста, незадовољства грађана, треба раздвојити. Када су у питању штрајкови, тамо где имамо проблема ми смо у редовним активностима. Знате да су путари штрајковали данима, јутрос су колеге биле на блокади аутопута, не знам шта би друго могло да буде.

Зашто тек сада реагујете на овај начин, кад су ђаци кренули у школе, кад су поскупљења и несташице узеле маха? Будући да најављујете политичко ангажовање, могли сте и неки политички поен да прикупите?

Нама није циљ сакупљање политичких поена. И раније смо реаговали. Ако погледате уназад и прочитате споразум који је потписан између синдиката, послодаваца и владе у мају месецу, у коме регулишемо и питање заштите цена основних намирница, односно уздржавање од поскупљења, значи да смо ми и тим социјално-економским споразумом реаговали, али је очито да се мало изгубила контрола. Рекао бих под знацима навода „мало“ се изгубила контрола. Због тога ми сада на овај начин реагујемо. Ми смо и у ранијем периоду редовно имали реакције на оваква поскупљења, али не само кад је реч о поскупљењима, већ и током претходне кризе. Но, изгледа да то нисмо довољно добро урадили.

Шта ви можете да урадите из позиције синдиката?

Наше ингеренције нису да директно, оперативно радимо на томе. Наша улога је да вршимо притисак на владу како би она предузимала потезе који су квалитетни, и који ће побољшати стандард запослених, односно да она сада благовремено реагује на други ниво светске кризе који се најављује. Покушаћемо да поред оваквих упозорења укључимо и стручну јавност, да позовемо све парламентарне партије да говоре на ту тему, јер на тај начин и новим идејама вршимо притисак на владу да се јасно изјасни о конкретним решењима како би се предупредила криза која нас очекује.

Како ти стручни скупови могу да помогну грађанима који већ трпе последице кризе?

Да вам кажем нешто, трпно стање у Србији траје већ 20 година, тај период једноставно не може да се пребаци само на овај моменат, али оно што ми можемо да урадимо јесте да прикупимо неке идеје које би могле да проистекну из тих скупова како би се дошло до неког решења. У супротном имамо потпуну пасивност, где нити влада, нити послодавци не излазе са неким решењима. Сви нешто критикују, а нико не излази са неким одређеним решењима. Настојимо да дођемо до тога. Можда ће се оно искристалисати на тим скуповима које ћемо организovati. Желимо да видимо да ли опозиција има нека решења и одговор на све ово што се дешава у привреди и економији ове земље.

Када планирате да организујете те стручне или политичке скупове?

Мислим да ће први бити одржан половином септембра, па ћемо видети којом динамиком ће се све то одвијати.

Пре неколико месеци најавили сте да ћете се политички ангажовати. Хоће ли скупови које намеравате да организујете бити синдикални или политички?

То су искључиво синдикални скупови. Ми смо синдикат и не можемо ништа друго да будемо. Рекао сам да смо незадовољни политиком која се води и зато у синдикату водимо разговоре да ли треба да се укључимо у политички живот или не, односно тражимо модел како може да се изврши квалитетнији притисак на актуелну или будућу власт. Хоћемо ли се политички ангажовати или не видећемо у октобру месецу. Укључивање у политички живот нам није приоритет. Можда ћемо одабрати неки другачији модел притиска на владу, али првенствено морамо да нагласимо да нисмо задовољни оним што се дешава у друштву.

ЗА ПОТРОШАЧКУ КОРПУ 1,4 ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ

“Повећање цена највише погађа више од 700.000 сиромашних, преко 750.000 незапослених,

око 100.000 оних који раде а не примају зараду, и око милион људи са примањима испод просечне зараде. То све заједно, не рачунајући пензионере и друге осетљиве категорије становништва, чини армију од око два и по милиона људи чија је егзистенција угрожена”, наводи СССС у саопштењу. Просечна зарада без пореза и доприноса у јулу 2011. године износила је 39.127 динара и знатно је нижа од вредности просечне потрошачке корпе, која је у јуну износила 56.082 динара. Због тога што влада није изашла са предлогом за нови талас кризе, синдикат упозорава да наставак досадашње економске политике прети да се талас незадовољства прелије на улице и изазове општи социјални бунт грађана. **Шта ће се тачно знати у октобру?**

У октобру ћемо имати седницу Већа синдиката на којој ћемо донети одлуку за који облик политичког организовања ћемо се одредити, односно за који облик притиска. Видећемо хоћемо ли као социјално-економски савет давати подршку некоме или ћемо формирати партију или нешто друго. Не заборавите да ми имамо више од два милиона чланова, више него било која политичка партија или организација у Србији.

Да ли се већ искристалисао некакав став за који облик ћете се одредити?

Понављам, ми смо синдикална организација и немамо шта друго да будемо, али је важно у који облик деловања ћемо се укључити. О томе ћемо још разговарати.

Хоћете ли се прикључити некој партији или покрету?

Не бих могао сада о томе да говорим. У питању је организација чији сам председник, али о томе могу да говорим тек када се организација о свему томе изјасни.

Да ли сте већ разговарали са неком од политичких странака?

Нисмо, али имамо редовну комуникацију са политичким странкама и то није тајна. Но, на ову тему нашег политичког организовања и ангажовања нисмо разговарали ни са једном политичком партијом.

Да ли вам је нека од партија посебно блиска, са којом бисте радо сарађивали?

Нити нам је ко близак, нити нам је ко далек. Једноставно, имамо неутралан став према свему томе. Питање је да ли неко има или нема решење за проблем у друштву. Ако се неко појави ко би имао квалитетно и боље решење, које може да понуди запосленима и грађанима Србије, онда бисмо могли да разговарамо на ту тему. То је једино што нам ствара одређену блискост са партијом или појединцем.

Ви већ знате које партије делују на политичкој сцени, видите ли неку од њих у том смеру?

Не бих о томе уопште разговарао. Уосталом, зашто бисмо ми уопште као синдикална организација која има најбројније чланство, више од било које политичке партије, гледали у неку политичку партију или јој се прикључивали. Ми ћемо прихватити неку идеју ако је буде било или ћемо изаћи са својим ставовима, па ћемо видети ко ће то подржати и ко ће се борити за та решења и те идеје. Но, о томе ће се више знати тек у октобру.

Како ћете ви деловати? Хоћете ли изаћи на изборе или ћете подржати неку партију или идеју?

Покушавате нешто да извучете од мене о чему не могу да говорим, јер у овом случају до одлуке Већа нисам, нити било коиз синдиката, овлашћен, нити компетентан да о томе говорим. До октобра нећете знати ништа више од овога.

Када ћете у октобру донети одлуку о томе?

Половином октобра, после седнице Већа СССС можете сазнати нешто више.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:344792-Kriza-lomi-penzije>

Криза ломи пензије

Б. СТЈЕЉА

Према прогнозама октобарска повишица пензија неће бити већа од 1,4 одсто. Просечна повишица ће бити скромна и износиће свега 350 динара

ДЕБЉЕМ чеку се од 1. октобра нада свих 1,6 милиона пензионера у Србији, али ће јесење повећање бити сасвим скромно. У Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Србије прогнозирају да би просечна јесења повишица могла износити свега - 350 динара.

- Ако је судити по садашњим назнакама, односно по расту бруто друштвеног производа и стопе инфлације, онда би се могло предвидети да ће се од 1. октобра пензије највероватније ускладити за 1,4 одсто - прогнозирао је и Иван Мимић, директор Сектора за финансијске послове у Фонду ПИО. - У овој години смо већ имали једно усклађивање и оно је износило 5,5 одсто што је био већи проценат од планираног.

Према подацима Фонда ПИО, у некадашњем Фонду запослених чак 214.132 пензионера прима мање од 20.000 динара месечно, као и још 11.527 бивших осигураника самосталних делатности. Најгоре је, већ годинама уназад, пензионисаним пољопривредницима, па је тако и овог августа чак 201.400 бивших ратара добило чекове са нижим износима од 15.000 динара. Повишицу од свега 140 динара добиће чак 176.652 пензионисана земљорадника од њих укупно 221.420. Још мању ће добити 22.094 пензионисана пољопривредника чија примања не прелазе ни 9.500 динара месечно. Скромна увећања ће добити и 122.884 корисника бившег Фонда за запослене јер ће се њихов чек, у најбољем случају, подебљати за 180 динара.

ВЕЋИ РАСХОДИ

Републички Фонд ПИО је за првих шест месеци ове године, за исплату права из социјалног осигурања, потрошио 5,88 одсто више новца него у истом периоду 2010. Највећи део новца утрошен је за исплату пензија, погребних трошкова, накнада за телесно оштећење и за помоћ и негу другог лица, па су ове ставке укупно коштале 213,5 милијарди динара што чини 88,29 одсто укупних расхода.

- Социјални положај запослених у Србији је катастрофалан. Са просечном платом од 39.000 динара не може да се покрије ни потрошачка корпа, а замислите како је тек онда онима који живе са 60 одсто те просечне плате. А управо толико примају пензионери у Србији - каже Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, и додаје да је стандард пензионера у овој години, супротно свим најавама, још гори него што је био у 2010. када су оне биле замрзнуте. - Очекивано је да ће се одмрзавањем пензија и њиховим усклађивањем са растом трошкова живота и процентом бруто друштвеног производа, положај најстаријих побољшати, али до тога није дошло и они су све сиромашнији.

Уз то, прогнозира Ненадић, пензионере чека још дубља криза уколико на снази остане законска формула за усклађивање по којој би се пензије од идуће године усклађивале са инфлацијом и само изузетно са растом БДП.

- Према тој одредби, повишица би се рачунала само ако БДП пребаци четири одсто годишње, а јасно је да су мале шансе да до тога дође. Тако ће се поново криза сламати преко леђа пензионера.

СТАНДАРД СВЕ ГОРИ

БИВШИ радници јавних и државних предузећа су у првих шест месеци ове године у просеку добијали пензију од 22.832 динара, што је чинило 62,5 одсто просечне нето зараде истом периоду. Њихова је пензија, у истом периоду претходне године, износила 65,8 одсто просечне плате, па је тако у 2011. забележен пад од чак 3,3 одсто. Исто смањење је и код некадашњих осигураника Фонда за самосталне делатности. Они су у првих шест месеци 2011. у просеку добијали 22.345 динара месечно што је чинило 61,2 одсто просечне зараде, док је лане тај проценат био 64,5. А пензионисани пољопривредници су у првих пола године живели, у просеку, од 8.986 динара што је тек 24,6 одсто просечне републичке плате.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:344753-Sami-teramo-strane-ulagace>

Сами терамо стране улагаче

М. СПАСЕНОВ

Инвеститори из иностранства немају пуно разлога да дођу, с обзиром на наш економски рејтинг. Нисмо атрактивни због споре бирократије, корупције, политичке нестабилности...

КАДА страни инвеститор види резултате Извештаја од глобалној конкуретности у овој и наредној години и поражавајуће 95. место Србије међу 142 државе, нема пуно разлога да дође у нашу земљу. Посебно када се упоредимо са рејтингом наших суседа, који је знатно бољи.

Хрватска је заузела 76. позицију, а Црна Гора је још атрактивнија и нашла се на 60. месту. Ако је за утеху, Србија има за нијансу квалитетније услове за улагање од Босне и Херцеговине, која је 100. на листи Европског економског форума.

Конкурентност Србије највише коче спора бирократија, корупција, инфлација, политичка нестабилност, пореске стопе, недовољно развијена инфраструктура... Највише негативних поена Србија је добила због неефикасности државне бирократије. То је очигледно главни проблем на који указују инвеститори.

ИНФРАСТРУКТУРА

НАША земља је по квалитету путева на чак 131. месту. Међу 142 земље, без источне Европе, по квалитету путева заузели смо 120. место. И по квалитету лучке и инфраструктуре авионског саобраћаја, према критеријумима Европског економског форума, опет смо се нашли на самом зачељу.

- Не постоји пет универзалних примедби инвеститора, већ све зависи од општине до општине - кажу у Агенцији за страна улагања и промоцију извоза. - Негде нема квалитетног пута, негде не постоји инфраструктура, као на пример на југу, где није урађена гасификација. Дешава се да у индустријским зонама нема довољно капацитета за снабдевање струјом, а често општионе нуде простор као индустријску зону, а те локације немају никакву инфраструктуру, па се локална власт обавезује да ће све обезбедити када буду имали договор са инвеститором. А негде је локална самоуправа спора у издавању дозвола, које су у њиховој надлежности.

Тако је Србија по броју процедура за отпочињање бизниса на 65. месту, док је Хрватска на 34. Када су у Европском економском форуму обрађивали број дана који је потребан да би инвеститор кренуо са послом, Србија је завршила на 51. позицији, а Хрватска на 21. месту. Пре две године стручњаци Светске банке израчунали су да је од идеје да се инвестира у Србији до коначне реализације потребно 270 дана, односно девет месеци. Ситуација ништа није боља ни данас. Најгоре резултат наша земља има у тржишној доминацији, где смо се међу 142 земље нашли на 139. позицији. Лоше је оцењена и наша ефикасност у борби против монопола и локална тржишна конкуренција.

Ни оцене наших институција нису ништа боље. Тако смо по судској независности на 128. месту, а по фаворизовању у одлукама државних званичника на 124. А због расипништва у државној потрошњи завршили смо на 130. док смо по оптерећењу владиних регулатива на 134 месту.

Да привредни амбијент у Србији није довољно конкурентан потврђују и већа страна улагања у Бугарској Румунији, Хрватској... Економисти стално понављају да морамо покушати да привучемо оне који желе да производе, јер Србија мора бити извозно оријентисана земља.

Гас ће грејати богате а струја сиротињу

До грејне сезоне остало је нешто мало више од месец дана, а судећи по најавама, онима који се греју користећи природни гас рачуни ће бити виши него прошле године. Наиме, кубни метар природног гаса за индивидуалне потрошаче требало би да покупи око десет посто, што ће месечне рачуне увећати за исту цифру. Како до почетка грејања ипак има још доста времена, сигурно је да ће се потрошачи, који могу, преоријентисати на неки други енергент, пре свега електричну енергију, јер ће, уз рационалну потрошњу, рачун бити мањи.

Уколико природни гас покупи за најављених десет посто, што је више него извесно, кубик ће уместо садашњих око 40 динара у просеку, коштати око 44 динара. Тако ће месечни рачуни, за стан од 60 квадратних метара и потрошњу од око 300 кубика гаса, бити 13.200 динара, што је око 130 евра. Пошто грејна сезона траје шест месеци, за грејну сезону која следи индивидуални потрошачи гаса ће из новчаника морати да издвоје око 80.000 динара, или око 800 евра. Потрошачи који се одреде за загревање станова електричном енергијом могу, уколико паметно троше, плаћати мање од 13.000 динара за месечну потрошњу, али и знатно више, уколико не воде рачуна о јефтиним и скупим киловатима. Наиме, уколико се стан греје преко термоакумулационих пећи и троши око 1.600 киловат часова електричне енергије, уз потрошњу око 550 киловата скупе и 1.050 јефтине струје, месечно ће рачун износити око 8.000 динара. За исту потрошњу, али за грејање котлом и нешто другачији распосред скупе и јефтине струје (више скупљих киловата), рачун ће нарасти на нешто више од 10.000 динара.

Дакле, рачуница је сасвим јасна – грејање на гас постало је више него луксуз, посебно што се потрошња од 300 кубика, што је десет кубика дневно, заиста може назвати штедљивом јер сваки кубик изнад повећава рачун за нових око 44 динара. Од приче да је гас најекономичнији и најчистији енергент одавно је остало само то да је он заиста еколошки најприхватљивији. Многи потрошачи, који су уложили много новца да би увели гас, сада иду у обрнутом смеру и враћају се неком другом енергенту. Најчешће је то грејање на струју јер су многи сачували ТА пећи или имају могућности да користе више врста енергената за загревање воде у систему грејања. Ипак, огроман број домаћинстава у Војводини, где је гасификација прво стартовала и узела највише маха, сада су у ситуацији да или пређу на друге енергенте или да станове греју онолико колико могу да плате.

Треба знати и то да су енергенти скупи и да ће бити све скупљи и да ће бити веома тешко плаћати рачуне за грејање. Такође, Србија је увозно зависна земља када је природни гас у питању јер се увози више од 90 одсто потребних количина и наша земља ни на који начин не може утицати на цену овог енергента. Као и увек, ставови оних који продају енергенте и они који их плаћају су различити. Док ови први истичу да се цена која је на светској пијаци мора платити јер у супротном нема енергената, с друге стране су грађани Србије, чије су зараде далеко испод европских, али су приморани на то да њима плаћају светске цене енергената. Просечна плата у Србији је око 35.000 динара, а месечни рачун за грејање, а да стан буде топао, тешко да ће бити испод 10.000. Тако ће за грејање бити потребно око трећине просечне плате, а од преосталог новца треба преживети цео месец. Уколико временске прилике не буду ишле

наруку потрошачима, многи, реално, неће моћи да плате рачуне. А последице свакако, нису добре.

Д. Млађеновић

Рационално до мањег рачуна

Наравно, грејање електричном енергијом може бити и веома скупо. Рачуни за струју директно зависе од броја киловата, као и од тога да ли се троше они из ниже тарифе или они скупљи. Нерационална потрошња струје значајно увећава рачун, па уколико бројач бележи више скупих а мање јефтиних киловата, цифра расте. Такође, цена киловата разликује се и од тога колико је укупна потрошња, те за потрошњу до 350 киловата јефтинији кошта 1,48, а скупљи 5,91 динара, од 351 до 1.600 киловата – 2,22 и 8,87 динара, док је у црвеној и најскупљој тарифи, од 1.600 киловата навише, јефитни киловат 4,44, а скупљи 17,74 динара. Дакле, рационалном потрошњом значајно се штеди, а ко не хаје када укључује грејање, платиће далеко већи рачун. Тако ће за потрошњу од 2.400 киловата – 500 јефтине и 1.900 скупе струје рачун достићи износ од око 24.000 динара, док за потрошњу 800 скупе и 1.600 јефитније струје теба издвојити око 14.500.

<http://www.dnevnik.rs/node/43663>

Чиме пресећи ланац неликвидности?

Из Владе највљују да ће до краја месеца бити донета уредба која ће државу, дакле министарства, општине и Владине агенције, обавезати да убудуће на време измирују своје обавезе.

То би, како се оцењује, могло барем донекле да поправи стање у српској привреди која је заточена у ланцу неликвидности: међусоби дугови предузећа су огромни и малтене више нико никоме ништа не плаћа.

- То би био важан сигнал, да се не креирају додатна кашњења, односно да се покаже да је држава кренула да почисти своје двориште - каже министар економије Небојша Ђирић. Према подацима, закључно са крајем јула, 10 највећих јавних предузећа дугује укупно 51,1 милијарду динара, односно око пола милијарде евра. Међутим, та иста предузећа потражују чак 178,7 милијарди динара, или око 1,7 милијарди евра.

Државне фирме највише дугују самој држави - чак 31,4 милијарде динара. Много су дужне и приватним компанијама: њима јавна предузећа још нису вратила 15,4 милијарде динара. То приватнике ставља у тежак положај - потрживања не могу да наплате, а дугови према држави морају да буду измирени.

Приватне компаније такође нису успешне у враћању дугова, па јавним предузећима дугују 78,5 милијарди динара, док су међусобна потраживања државних компанија 48,7 милијарди.

Министар Ђирић каже да би Влада до краја месеца требало да донесе Уредбу о ограничењу максималног рока за плаћање добављачима роба и услуга. Он је оценио и да би за повећање ликвидности привреде требало смањити издвајање обавезне резерве банака, а за извозну привреду ојачати капитал Агенције за осигурање и финансирање извоза (АОФИ).

Оцењујући да је нова економска криза, која се надвила над светском економијом, мало другачија од оне из 2008, Ђирић је рекао да су проблеми који су карактерисали последње две и по године кризе у српској привреди и даље присутни. То су, указао је Ђирић, висока стопа незапослености и проблем ликвидности домаћих предузећа.

Нова уредба владе прецизирала би максимални рок кашњења преко датума такозваног датума

валуте и то би се односило на све нове обавезе, објаснио је Ћирић који је додао да када каже држава, под тим мисли на министарства, агенције, јавна предузећа и локалну самоуправу. Ћирић је упозорио да се мора узети у обзир и специфична ситуација, где јавна предузећа, примера ради, дугују приватном сектору један динар, али од њих потражују чак три или пет динара.

- Моје је мишљење, да ће нова уредба помоћи да се тај ланац неликвидности постепено смањује - оценио је Ћирић. Он је, у вези обезбеђења кредита за ликвидност, казао да у ситуацији када је буџет Србије рестриктиван, какав је случај сада, и када држава не може да одвоји додатни новац да би финансирала програме за побољшање ликвидности у привреди, једино решење смањивање стопе обавезне резерве Народна банке Србије.

На тај начин би пословним банкама могло би буде ослобођено више средстава, која би оне онда одобравале привреди кроз кредите за побољшање ликвидности, објаснио је министар. Тај новац које би банке добиле, могао би да се употреби само за финансирање одређених пројеката који су извозног карактера и био би одобраван претежним извозницима, који би обезбедили стабилан девизни прилив држави, казао је.

Ћирић је најавио да АОФИ, која директно подржава домаће извознике, треба да добије нову финансијску ињекцију, „да ли у смислу докапитализације или евентуално неке јефтине кредитне линије од неких међународних банака, као што је рецимо Европска банака за обнову и развој.”

В. Чв.

Касни се годинама

Уредба Владе о враћању дугова, кажу у Унији послодаваца, јесте добра, али ју је требало донети много раније.

- Та одлука касни сигурно седам-осам година, и иако је сама по себи добра, питање је како ће се спровести у дело. Такође, зашто није донета одлука да се постојећи дугови врате? Враћаћемо дугове од данас, а оне од раније - не зна се - наводи директор Уније послодаваца Драган Марјановић.